ANTHONY MICHAEL COLLINS
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2023. április 27.[1]

C-746/21. P. sz. ügy

Altice Group Lux Sàrl, korábban New Altice Europe BV „felszámolás alatt”
kontra

Európai Bizottság

„Fellebbezés – Verseny – A vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzése – 139/2004/EK rendelet – A 4. cikk (1) bekezdése – Előzetes bejelentési kötelezettség – A 7. cikk (1) bekezdése – Felfüggesztési kötelezettség – A 14. cikk (2) bekezdése – A bejelentés elmulasztása és a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítás előtt megvalósított összefonódás miatt bírságokat kiszabó határozat – Az arányosság elve – A tények elferdítése”

I. Bevezetés

1. A jelen fellebbezés a „gun jumpingra”, azaz a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendeletben (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete)[2] előírt bejelentési és felfüggesztési kötelezettség be nem tartására vonatkozik. E rendelet előírja, hogy az összefonódó feleknek be kell jelenteniük az Európai Bizottságnak a kötelező bejelentési rendszer hatálya alá tartozó összefonódást. Az említett rendelet továbbá megtiltja számukra, hogy megvalósítsák az összefonódást azt megelőzően, hogy azt a Bizottság engedélyezi. A 139/2004 rendelet felhatalmazza a Bizottságot, hogy pénzbírságot szabjon ki azokra a felekre, amelyek mindkét kötelezettséget megsértik. E hatáskör gyakorlása alapján került sor a jelen fellebbezési eljárásra.

II. A tényállás, az eljárás és a kereseti kérelmek

2. 2014. december 9-én a New Altice Europe BV (a továbbiakban: Altice) részvényvásárlási megállapodást[3] *(share purchase agreement*, a továbbiakban: SPA) írt alá az Oi SA-val (a továbbiakban: eladó), amelynek következtében az Altice a 139/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett kizárólagos irányítást szerzett a PT Portugal (a továbbiakban: célvállalkozás) fölött. Az említett megállapodás korlátozó záradékokat tartalmazott, nevezetesen a 6. pont (1) bekezdésének b) pontját, amely a célvállalkozás aláírás és lezárás időpontja közötti irányításának szabályozására irányult, és amelynek értelmében az eladó

[1] Eredeti nyelv: angol.

[2] HL 2004. L 24., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 40. o.; helyesbítés: HL 2022. L 103., 18. o.

[3] A vitatott határozatban „ügyletre vonatkozó megállapodásként” szerepel (amelyet a jelen indítvány 4. pontja határoz meg).

kötelezettséget vállalt arra, hogy az Altice előzetes engedélye nélkül tartózkodik bizonyos kereskedelmi intézkedések és döntések meghozatalától (a továbbiakban: felvásárlás lezárását megelőző megállapodások). [4]

3. A Bizottsággal való, a bejelentést megelőző kapcsolatfelvételt követően az Altice 2015. február 25-én hivatalosan bejelentette az összefonódást. A Bizottság 2015. április 20-án az összefonódást – kötelezettségvállalások kikötésével – a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította.

4. A Bizottság 2018. április 24-én az M.7993 – Altice/PT Portugal ügyben elfogadta a C(2018) 2418 final határozatot (a továbbiakban: vitatott határozat). A Bizottság 62 250 000 euró bírságot szabott ki az Altice-szal szemben, mivel összefonódást hajtott végre azelőtt, hogy erre engedélyt kapott volna, ezzel megsértve a 139/2004 rendelet 7. cikkének (1) bekezdését, valamint 62 250 000 euró bírságot szabott ki az Altice-szal szemben, mivel összefonódást hajtott végre azelőtt, hogy azt bejelentette volna, ami a rendelet 4. cikke (1) bekezdésének megsértését valósította meg. [5] A Bizottság megállapította, hogy a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások lehetőséget biztosítottak az Altice számára arra, hogy a célvállalkozás felett meghatározó befolyást gyakoroljon, hogy az Altice ténylegesen gyakorolta ezt a befolyást, és hogy ezzel összefüggésben a célvállalkozással számos alkalommal információt cserélt. [6]

5. Az Altice a vitatott határozat megsemmisítését kérte. 2021. szeptember 22-i ítéletével [7] a Törvényszék korlátlan felülvizsgálati jogkörében eljárva a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének megsértése miatt kiszabott bírságot 56 025 000 euróra csökkentette. A keresetet az ezt meghaladó részében elutasította. A megtámadott ítélet 1–29. pontja részletesen ismerteti a keresetindítást megelőző tényállást.

6. Fellebbezésében az Altice azt kéri a Bíróságtól, hogy:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, és semmisítse meg a vitatott határozat 1., 2., 3. és 4. cikkét, másodlagosan korlátlan felülvizsgálati jogkörében eljárva jelentősen csökkentse a vitatott határozat 3. és – a Törvényszék ítéletében megváltoztatott – 4. cikkében kiszabott bírságokat, vagy harmadlagosan utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé;

– a Bizottságot kötelezze az Altice jelen eljárásban, valamint a Törvényszék előtti eljárásban felmerült költségeinek viselésére.

7. A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést;

– az Altice-t kötelezze a költségek viselésére.

8. A Tanács, amely csak az első fellebbezési jogalappal foglalkozott, azt kéri a Bíróságtól, hogy:

– utasítsa el az első fellebbezési jogalapot;

– az Altice-t kötelezze a Tanács jelen eljárásban felmerült költségeinek viselésére.

[4] További részletekért lásd a vitatott határozat (58)–(66) preambulumbekezdését.

[5] A vitatott határozat 1–4. cikke.

[6] A vitatott határozat (479)–(491) preambulumbekezdése.

[7] 2021. szeptember 22-i Altice Europe kontra Bizottság ítélet (T-425/18, EU:T:2018:607, a továbbiakban: megtámadott ítélet).

III. Fellebbezési jogalapok

9. A hat fellebbezési jogalap három kategóriába sorolható. Az első és a második jogalap a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének és 14. cikke (2) bekezdése a) pontjának jogszerűségét és alkalmazását, valamint a jelen ügy tényállására történő alkalmazását vitatja. A harmadik, negyedik és ötödik jogalap arra a kérdésre vonatkozik, hogy az Altice végrehajtotta-e az összefonódást. A hatodik jogalap a Bizottság által kiszabott bírságok mértékét vitatja.

A. Az első és a második jogalap: a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének és 14. cikke (2) bekezdése a) pontjának jogszerűsége és alkalmazása

1. Az érvek összefoglalása

10. Az első fellebbezési jogalapjában az Altice arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen utasította el az EUMSZ 277. cikkre alapított, a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének és 14. cikke (2) bekezdése a) pontjának alkalmazhatóságát – jogellenességük miatt – vitató jogalapját.

11. Az Altice azt állítja, hogy a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 14. cikke (2) bekezdésének a) pontja nem teszi lehetővé a Bizottság számára azt, hogy ugyanazon személlyel szemben egy második bírságot is kiszabjon olyan cselekmény miatt, amelyet már e rendelet 7. cikkének (1) bekezdése és 14. cikke (2) bekezdésének b) pontja szankcionált. A 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 14. cikke (2) bekezdésének a) pontja aránytalan és felesleges, és ezért jogellenes, mivel a 7. cikk (1) bekezdése tiltja az összefonódás idő előtti bármely megvalósítását, és ugyanazt a célt szolgálja, mint a 4. cikk (1) bekezdése. Ez az anomália a 139/2004 rendelet reformjából ered. A 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése korábbi formájában bejelentési kötelezettséget írt elő, míg jelenlegi változata felfüggesztési kötelezettséget tartalmaz.

12. Második fellebbezési jogalapjában az Altice előadja, hogy még ha az EUMSZ 277. cikk szerinti kifogását el is utasítják, a Törvényszék mérlegelési hibát követett el, amikor úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a jelen ügy körülményei között a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének és 7. cikke (1) bekezdésének megsértése miatt külön bírságot szabhat ki. Az Altice az első jogalapjában szereplő érvekkel azonos érvekre hivatkozik, nevezetesen arra, hogy e rendelkezések ugyanazokat a célokat követik, és ezért sértik a kétszeres büntetés tilalmát és a halmazati elvet. Másodlagosan, arra az esetre, ha a Bíróság úgy ítélné meg, hogy a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése önálló célokat követ, a bűnhalmazat elve akadályát képezi annak, hogy e rendelet alapján két külön bírságot szabjanak ki. E körülmények között a Törvényszéknek a bírságok arányosságát is vizsgálnia kellett volna.

13. A Bizottság és a Tanács vitatja ezeket az érveket.

2. Értékelés

14. A vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 1989. december 21-i 4064/89/EGK tanácsi rendelet[8] – a 139/2004 rendelet korábbi változata – 4. cikkének (1) bekezdése előírta, hogy az összefonódásokat a megállapodás megkötését, a nyilvános ajánlat bejelentését vagy az irányítást biztosító részesedés megszerzését követő egy héten belül be kell

[8] HL 1989. L 395., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 31. o.; helyesbítés: magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 4. kötet, 137. o.

jelenteni. Ez az időszak az említett események közül az első megtörténtével kezdődött. A 4064/89 rendelet 7. cikkének (1) és (2) bekezdése úgy rendelkezett, hogy az összefonódás nem léphet életbe sem a bejelentés előtt, sem a bejelentést követő első három héten belül, feltéve hogy e tilalmat meghosszabbítják. A 4064/89 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének a) pontja felhatalmazta a Bizottságot, hogy 1000 [európai valutaegységtől] 50 000 [európai valutaegységig] terjedő bírságokat szabjon ki, ha a felek elmulasztják valamely összefonódás e rendelet 4. cikkének megfelelően történő bejelentését. A 4064/89 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezett, hogy a Bizottság a rendelet 7. cikke (1) vagy (2) bekezdésének megsértése esetén az érintett vállalkozások teljes forgalmának 10%-át meg nem haladó mértékű bírságot szabhat ki.

15. A 139/2004 rendelet bejelentési kötelezettséget és felfüggesztési kötelezettséget (illetve végrehajtási tilalmat) tartalmaz, amelyek a következő lényeges szempontokban térnek el a korábbi változatban foglaltaktól. A 139/2004 rendelet „Az összefonódások előzetes bejelentése és a bejelentés előtti áttétel a bejelentő felek kérelmére” című 4. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a bejelentési kötelezettség akkor keletkezik, ha a vonatkozó megállapodást megkötötték (vagy a nyilvános ajánlatot közzétették), azonban a végrehajtás még nem kezdődött meg. A 139/2004 rendelet „Összefonódások felfüggesztése” című 7. cikke: e cikk (1) bekezdése értelmében az összefonódás nem valósulhat meg bejelentése előtt, vagy míg a belső piaccal összeegyeztethetőnek nem nyilvánították. A 139/2004 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében a Bizottság az összefonódás bejelentésének elmulasztása és idő előtti megvalósítása miatt a teljes forgalom 10%-át meg nem haladó mértékű pénzbírságot szabhat ki.[9]

16. Ellentétben azzal, amit az Altice állít, a 139/2004 rendelet vonatkozó rendelkezései lényeges szempontokban megegyeznek a korábbi változat rendelkezéseivel: e rendelkezések különbséget tesznek a bejelentési kötelezettség, és azon kötelezettség között, hogy az összefonódást ne hajtsák végre, és lehetővé teszik bírságok kiszabását e kötelezettségek megsértése miatt. A két változat közötti eltérések véleményem szerint nem teszik lehetővé a 139/2004 rendelet értelmezése tekintetében olyan következtetések levonását, amelyek alkalmasak az Altice által képviselt álláspont alátámasztására.

17. A 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerint a bejelentési kötelezettség i. a megállapodás megkötését követően, valamint ii. az összefonódás végrehajtását megelőzően merül fel. E rendelkezés önmagában nem ír elő felfüggesztési kötelezettséget. Címe és szövege a bejelentési kötelezettségre összpontosít, amely eljárási követelmény akkor konkretizálódik, amikor a fent említett két feltétel teljesül. A 139/2004 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének a) pontja – hároméves elévülési idővel[10] – lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy bírságot szabjon ki, ha megállapítja e rendelkezés megsértését. A Bizottságnak értékelnie kell a tényeket többek között annak megállapítása érdekében, hogy az összefonódás mikor és hogyan valósult meg, mivel ez a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdése megsértésének fennállását meghatározó feltételek közé tartozik. A másik feltétel a vonatkozó megállapodás megkötése.

18. A 139/2004 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése az összefonódások felfüggesztésére vonatkozó kötelezettségre összpontosít. E rendelkezés szerint a felek nem hajthatnak végre összefonódásokat bejelentés előtt, vagy míg azokat a belső piaccal összeegyeztethetőnek nem nyilvánították. A

[9] A 139/2004 rendelet különböző eltéréseket és kivételeket ír elő a bejelentési és a felfüggesztési kötelezettség alól, amelyek a jelen fellebbezés szempontjából nem relevánsak.

[10] Az eljárások időtartamának korlátozásáról, valamint az Európai Gazdasági Közösség szállításra és versenyre vonatkozó szabályai alapján kezdeményezett szankciók végrehajtásáról szóló, 1974. november 26-i 2988/74/EGK tanácsi rendelet (HL 1974. L 319., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 61. o.) 1. cikke.

139/2004 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének b) pontja – ötéves elévülési idővel [11] – lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy e tilalom megsértése esetén bírságot szabjon ki. A Bizottságnak értékelnie kell a tényeket annak megállapítása érdekében, hogy az összefonódás megvalósult-e, és ha igen, mikor. Az összefonódás végrehajtásának mértéke és időtartama lényeges tényező az e kötelezettség megsértése miatt kiszabható bírság mértékének meghatározása szempontjából. [12] A 139/2004 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének megsértésével összefüggésben a megállapodás megkötése nem feltétlenül meghatározó, mivel az nem tekinthető e rendelkezés formai követelményének. [13]

19. A Bíróság megállapította, hogy a 139/2004 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja előírja annak lehetőséget, hogy külön-külön bírságot szabjanak ki abban az esetben, ha a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését egyidejűleg sértik meg az összefonódás – annak bejelentése előtti – megvalósításával. [14] Ha a Bizottság azt feltételezi, hogy a felek i. az összefonódást nem jelentették be időben, és ii. azt engedélyezése előtt végrehajtották, akkor valószínűleg átfedés van az i. és ii. pont alapján vizsgálandó ténybeli körülmények között, nevezetesen a felek által tett olyan lépések jellege és időzítése között, amelyek az összefonódás megvalósításának minősülhetnek. [15]

20. Amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 56., 57., 60., 63. és 64. pontjában – véleményem szerint helyesen – a Bíróság ítélkezési gyakorlatára hivatkozva megállapította, a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése eltérő kötelezettségeket ír elő: az első időben történő bejelentést ír elő, míg a második az összefonódás idő előtti végrehajtását tiltja; ezek tehát önálló célokat szolgálnak. [16] E rendelkezések különböző magatartásokra vonatkoznak, jóllehet e magatartások megléte bizonyos esetekben ugyanazon tények némelyikére hivatkozva megállapítható.

21. Mivel a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése önálló célt követ, az előbbi nem tekinthető feleslegesnek az utóbbi fényében. Amint arra a megtámadott ítélet 54. és 55. pontja a Bíróság ítélkezési gyakorlatára hivatkozva rámutat, [17] a 139/2004 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének megsértése nem minden esetben eredményezi a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének megsértését. Ha a bejelentést időben nyújtották be, az összefonódásban részt vevő felek a bejelentést követően, azonban az engedélyezés előtt is tehetnek lépéseket az összefonódás végrehajtására, amely esetben csak a 139/200 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése lehet releváns.

22. Az összefonódások szabályozásának célja annak biztosítása, hogy azok ne vezessenek a piac szerkezetének olyan tartós változásaihoz, amelyek csökkentik a versenyt. A 139/2004 rendelet a közösségi léptékű összefonódások kizárólagos ellenőrzésének rendszerét vezeti be, és megtiltja a

[11] Uo.

[12] A vitatott határozat (595) preambulumbekezdése.

[13] Ami nem jelenti azt, hogy nem lehet figyelembe venni a megállapodás rendelkezéseit, amennyiben azok relevánsak az összefonódás megtörténtének értékelése szempontjából.

[14] 2020. március 4-i Marine Harvest kontra Bizottság ítélet (C-10/18 P, EU:C:2020:149, 106. pont).

[15] Lásd például a vitatott határozat (490) preambulumbekezdését, amelyben a Bizottság a 139/2004 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazása során beszerzett bizonyítékokra hivatkozik annak vizsgálata érdekében, hogy megsértették-e a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében foglalt kötelezettséget.

[16] 2020. március 4-i Marine Harvest kontra Bizottság ítélet (C-10/18 P, EU:C:2020:149, 103. és 104. pont). Az Altice megjegyzi, hogy a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében, illetve 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt kötelezettség célja az összefonódások hatékony ellenőrzésének biztosítása. Amint arra a Tanács rámutat, pontosabb ezt a 139/2004 rendelet átfogó céljának tekinteni. Az Altice megközelítése nem segít annak részletes értékelésében, hogy a 4. cikk (1) bekezdésében, illetve a 7. cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettség önálló célt követ-e.

[17] 2020. március 4-i Marine Harvest kontra Bizottság ítélet (C-10/18 P, EU:C:2020:149, 101., 102. és 109. pont).

hatékony versenyt jelentősen akadályozó összefonódásokat. A bejelentési kötelezettség és a felfüggesztési kötelezettség betartásának ösztönzése – azáltal, hogy lehetővé teszi a bírságok kiszabását, ha e kötelezettségek egyikét vagy mindkét kötelezettséget megsértik – biztosítja, hogy az összefonódások ne maradjanak felderítetlenek, és elkerüli a problémákat okozó összefonódások felszámolásával járó problémákat. A 139/2004 rendelet által előírt kötelező bejelentési és előzetes engedélyezési rendszerrel összefüggésben tehát egyértelmű, hogy e kötelezettségek mindegyikének teljesítése fontos.[18] Az Altice nem terjesztett elő olyan meggyőző érvet, amely alátámasztaná ezt a megközelítést. E következtetés tükröződik a megtámadott ítélet indokolásában, és összhangban van a Bíróságnak a Törvényszék által ezen ítéletben akkor hivatkozott ítélkezési gyakorlatával, amikor elutasította az Altice 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével és 14. cikke (2) bekezdésének a) pontjával kapcsolatos jogellenességi kifogását.

23. Végül nem fogadom el az Altice azon állítását, hogy a Törvényszék nem foglalkozott a kétszeres büntetés tilalmával, valamint a halmazattal, illetve bűnhalmazattal kapcsolatos érveivel, és azokra vonatkozóan általa benyújtott bizonyítékokkal. Az Altice ezeket az érveket látszólag azzal az előfeltevéssel élve terjesztette a Törvényszék elé, hogy a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése „ugyanazt a jogi tárgyat védi”.[19] A megtámadott ítélet 56. és 57. pontja foglalkozott ezzel az előfeltevéssel, mielőtt elutasította volna ezeket az érveket.[20]

24. Hozzátenném, hogy az Altice észrevételei azon részükben, amelyek olyan fogalmakra hivatkoznak, mint a „halmazat”, a „hamis (látszólagos) halmazat” és a „konszumpció elve”, pontatlanok.[21] Az Altice szerint ezek a kapcsolódó fogalmak, valamint a „kétszeres büntetés” tilalma, amelyet nyilvánvalóan maguk után vonnak, a tagállamok közös jogi hagyományainak részét képezik, és így az uniós jogi alapelveinek minősülnek. Az Altice bizonyítékként öt jogi véleményt terjesztett a Törvényszék elé annak szemléltetésére, hogy Belgium, Spanyolország, Franciaország, Olaszország és Portugália büntetőjogi rendszere hogyan értelmezi és alkalmazza ezeket a fogalmakat. E véleményekből két témakör rajzolódik ki. Először is, e tagállamok büntetőjogi rendszerei különböző szabályokat tartalmaznak olyan helyzetekre vonatkozóan, amelyekben például „ugyanazon magatartás” vagy „ugyanazon tények” több jogszabályi rendelkezés megsértéséhez vezetnek; a magatartásokat „logikai kapcsolat” vagy „hasonló szándék” köti össze; egy bűncselekmény olyan magatartást foglal magában, amelyre egy másik bűncselekmény vonatkozik; az „általános bűncselekmények” beolvadnak a „különös bűncselekményekbe”, illetve azokhoz képest másodlagosak; valamint a „súlyos bűncselekmények” elnyelik a „kevésbé súlyos bűncselekményeket”. Másodszor, az e helyzetekre alkalmazandó nemzeti jogszabályok a tisztességes eljárás, a törvényesség, a szankciók arányossága és a *ne bis in idem* elvén alapulnak, vagy azokat fejezik ki,[22] amely elvek mindegyike megszilárdult az uniós jogban.[23]

[18] Lásd a 4064/89 rendelet huszonegyedik és huszonhatodik preambulumbekezdését. Lásd továbbá: 2018. május 31-i Ernst & Young ítélet (C-633/16, EU:C:2018:371, 41. és 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, a továbbiakban: Ernst & Young ítélet); 2020. március 4-i Marine Harvest kontra Bizottság ítélet (C-10/18 P, EU:C:2020:149, 109. pont).

[19] A megtámadott ítélet 51. pontja.

[20] A megtámadott ítélet jogellenességi kifogással foglalkozó 51–67. pontja.

[21] Úgy értem, hogy az Altice nem vitatja a megtámadott ítélet 326–330. pontját, amelyben a Törvényszék a beszámítás német jogi elvének (Anrechnungsprinzip) alkalmazásával foglalkozik.

[22] A Bíróság kimondta, hogy a *ne bis in idem* elv nem alkalmazható, ha – mint a jelen ügyben is – ugyanaz a hatóság egy és ugyanazon határozatban szab ki szankciókat a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének és 7. cikke (1) bekezdésének megsértése miatt (2020. március 4-i Marine Harvest kontra Bizottság ítélet, C-10/18 P, EU:C:2020:149, 78. pont). Amikor az Alice-t felhívták arra, hogy foglaljon állást ezen ítéletet illetően, arról tájékoztatta a Törvényszéket, hogy már nem tartja fenn a *ne bis in idem* elvén alapuló jogalapját.

[23] Lásd hasonló értelemben a Európai Unióban a büntetőjogi szankciók közelítéséről, kölcsönös elismeréséről és végrehajtásáról szóló bizottsági zöld könyv (COM/2004/0334 végleges) 3.1.1.7. szakaszát.

25. A dolgok jelenlegi állása szerint az Altice által felhozott fogalmakra vonatkozó szinte valamennyi hivatkozás megtalálható az összefonódások végrehajtásával kapcsolatos ítéletekben. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának csak néhány ítélete említi meg e fogalmakat mellékesen, a nemzeti jogra való hivatkozással összefüggésben. E fogalmak pontos és közös meghatározása hiányában, azzal kapcsolatos konszenzus hiányában, hogy e fogalmak és az azokból eredő következmények a tagállamok jogi hagyományainak részét képezik, valamint arra utaló támpont hiányában, hogy e fogalmak az uniós jogban megállapítható joghézagot orvosolnak, nem vagyok meggyőződve arról, hogy azok alkalmazása vagy elfogadása a jelen ügy összefüggésében hasznos vagy bölcs dolog lenne.

26. A fentiekre tekintettel azt tanácsolom Bíróságnak, hogy utasítsa el a fellebbezés első jogalapját.

27. Ebből következik, hogy a második fellebbezési jogalapot – mivel az Altice azzal összefüggésben ugyanazokat az érveket hozza fel – ugyanezen okokból el kell utasítani.

28. Az Altice-nak a bírságok arányosságára vonatkozó érveivel a hatodik fellebbezési jogalap kapcsán foglalkozom.

B. A harmadik, negyedik és ötödik jogalap: az összefonódás végrehajtása

1. Harmadik jogalap: a végrehajtás fogalma

a) Az érvek összefoglalása

29. Ez a jogalap a felvásárlás lezárását megelőző megállapodásokra vonatkozik. E jogalap három részből áll. Először is az Altice azt állítja, hogy a megtámadott ítélet összekeveri a 139/2004 rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében szereplő összefonódás és a 4. cikkének (1) bekezdésében és 7. cikkének (1) bekezdésében szereplő végrehajtás, illetve megvalósítás fogalmát. Az Altice azt állítja, hogy a végrehajtásra csak a célvállalkozás részvényeinek az Altice-re történő átruházását követően kerülhetett volna sor, ami azt követően történt, hogy a Bizottság az összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította. Ezt a tényt az a körülmény is alátámasztja, hogy ha a Bizottság megtiltotta volna az összefonódást, vagy ha a felek úgy döntöttek volna, hogy elállnak az ügylettől, akkor nem lett volna szükség a 139/2004 rendelet 8. cikkének (4) bekezdése szerinti intézkedésekre az SPA aláírása előtt fennálló versenyhelyzet helyreállítása érdekében.[24] A megtámadott ítélet elferdíti az Altice ezzel kapcsolatos érveit.[25]

30. Másodszor, a megtámadott ítélet tévesen állapította meg, hogy a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások részleges megvalósításnak minősülnek, mivel a Törvényszék nem kérdőjelezte meg azt az állítást, hogy e megállapodások nem jelentik az irányítás tartós megváltozását. E megállapodások kevesebb mint öt hónapra szóltak, és az SPA rájuk vonatkozóan pontos határnapot határozott meg. A Törvényszék akkor is tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy az Ernst & Young ítélet 49. pontjában kifejtett megfontolások irrelevánsak.

[24] A megtámadott ítélet 69–89., 96., 132. és 144. pontja.

[25] A megtámadott ítélet 87. pontja.

31. Harmadszor, az Altice azt állítja, hogy a megtámadott ítélet tévesen állapította meg, hogy az összefonódásokhoz közvetlenül kapcsolódó és azokhoz szükséges korlátozásokról szóló bizottsági közlemény[26] értelmében a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások akkor minősülhetnek járulékosnak, ha meg kell őrizniük a célvállalkozás értékét. A jelen ügyben a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások az említett közlemény hatálya alá tartoztak, mivel jogszerű szerepet játszottak a megszerzett vállalkozás integritásának biztosításában az aláírás és az ügylet lezárása között, és megalapozták annak Altice-ba történő integrációját.[27]

32. A Bizottság megjegyzi, hogy az Altice nem vitatta a megtámadott ítélet azon megállapítását, hogy az összefonódást a célvállalkozásra ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolva – szemben az erre való képességgel – hajtotta végre azt megelőzően, hogy a Bizottság azt a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította volna. Mivel a meghatározó befolyás tényleges gyakorlására vonatkozó megállapítások elegendőek a megtámadott ítélet rendelkező részének megalapozásához, nevezetesen „a kereset ezt meghaladó részében történő elutasításához”, az Altice meghatározó befolyás gyakorlására való képességére alapított fellebbezési jogalap hatástalan, és ezen az alapon el kell utasítani. Mindenesetre a Bizottság az Altice valamennyi, harmadik fellebbezési jogalapot alátámasztó érvét vitatja.

b) Értékelés

33. Nem értek egyet a Bizottság azon állításával, hogy a harmadik fellebbezési jogalap részben vagy egészben hatástalan. Az Altice vitatta a vitatott határozatban foglalt azon megállapítást, miszerint a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások lehetőséget biztosítottak számára meghatározó befolyás gyakorlására. A Törvényszék ezzel kapcsolatos indokolása és következtetései mellékes jellegűek, és a kereset elutasításához vezető okfejtés részét képezik.[28]

34. A Bíróság ítélkezési gyakorlata a harmadik fellebbezési jogalap első részét illetően két kulcsfontosságú állítást fogalmaz meg. A 139/2004 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése a megvalósítás tilalmát a rendelet 3. cikkében meghatározott összefonódásokra korlátozza.[29] Ez utóbbi rendelkezés értelmében valamely összefonódást akkor kell megvalósítottnak tekinteni, ha az irányítás tartósan megváltozik összeolvadásból vagy felvásárlásból eredően, azzal együtt, hogy az irányítást olyan jogok, szerződések vagy más egyéb eszközök alapozzák meg, amelyek lehetőséget adnak egy vállalkozás feletti meghatározó befolyás gyakorlására. Valamely összefonódásnak a 139/2004 rendelet 7. cikkének értelmében vett megvalósítása attól kezdve megtörténik, hogy az összefonódásban részt vevő felek végrehajtják azokat a műveleteket vagy ügyleteket, amelyek hozzájárulnak a célvállalkozás irányításának tartós megváltozásához.[30] Ezek a megállapítások ugyanúgy vonatkoznak a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésére.

35. Az Altice érvelésével ellentétben a 139/2004 rendelet vonatkozó rendelkezéseiben, illetve azok Bíróság általi értelmezésében semmi nem utal arra, hogy a meghatározó befolyás gyakorlásának lehetősége csak a célvállalkozás részvényeinek vevőre történő átruházása révén jön létre. Ez a jogi helyzet egyébként egyértelműen kitűnik a 139/2004 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének b) pontjából és a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi

[26] HL 2005. C 56., 24. o.

[27] A megtámadott ítélet 102–105., 117., 120., 121., 130. és 131. pontja.

[28] A 2020. június 18-i Bizottság kontra RQ ítélet (C-831/18 P, EU:C:2020:481, 52. és 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Más kérdés, hogy a Bizottság a 139/2004 rendelet megsértésével kapcsolatban anélkül is ugyanerre a következtetésre juthatott volna, hogy az Altice meghatározó befolyás gyakorlására való képességére hivatkozott volna.

[29] Ernst & Young ítélet, 43. és 44. pont

[30] Ernst & Young ítélet, 45–47. és 52. pont.

rendelet szerinti egységes jogalkalmazásról szóló bizottsági közleményből.[31] A Törvényszék tehát helyesen állapította meg, hogy az irányítás megváltozása azért következhetett be, mert az SPA az aláírásától kezdődően lehetőséget biztosított az Altice számára arra, hogy meghatározó befolyást gyakoroljon a célvállalkozás felett.[32]

36. A 139/2004 rendelet 8. cikkének (4) bekezdése szerint a Bizottság kötelezheti a vállalkozásokat az összefonódás megszüntetésére részesedések értékesítésével vagy más helyreállító intézkedésekkel. Amint azt a Törvényszék helyesen állapította meg,[33] e rendelkezés nem határozza meg az összefonódás fogalmát. Az Altice állításával ellentétben e rendelkezés a megvalósítás fogalmát sem határozza meg. Az Altice tehát téved, amikor ezen az alapon azt állítja, hogy a megvalósításra csak azokban az esetekben kerül sor, amikor a Bizottság a 139/2004 rendelet 8. cikkének (4) bekezdése értelmében vett megszüntetési intézkedéseket írhat elő.

37. Az Altice azon állítása, hogy a megtámadott ítélet 87. pontja elferdítette az érvelését, szintén megalapozatlan. Az Altice kifejti, hogy a Törvényszékhez benyújtott keresetének 47. pontjában *megvalósításra* hivatkozott, míg a megtámadott ítélet 87. pontja az Altice azon érvelésére hivatkozik, hogy csak azok az ügyletek mutatnak *összefonódás* fennállására, amelyek a 139/2004 rendelet 8. cikkének (4) bekezdése értelmében vett megszüntetési intézkedéseket vonnak maguk után.[34] Amint azt a jelen indítvány 36. pontja megállapítja, e rendelkezés nem határozza meg az összefonódás vagy a megvalósítás fogalmát. A Törvényszék következtetése mindazonáltal helyes, még akkor is, ha az „összefonódás” szót a „megvalósítás” szóval helyettesítjük.[35]

38. Ami a jelen jogalap második részét illeti, a megtámadott ítélet 85. és 94–97. pontja a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások időtartamát vizsgálja. A Törvényszék különbséget tett az ahhoz hozzájáruló intézkedések között, hogy az irányítás megváltozzon, amely intézkedéseknek nem kell tartósnak lenniük, és magának az irányításnak a megváltozása között, amelynek ahhoz, hogy összefonódásnak minősüljön, tartósnak kell lennie. Ez az elemzés a Bíróság ítélkezési gyakorlatának fényében helytálló.[36] Ezért lényegtelen, hogy az Altice a felvásárlás lezárását megelőző megállapodásokra támaszkodott annak érdekében, hogy 4 hónapon és 11 napon keresztül irányítást gyakoroljon a célvállalkozás felett.

39. A jelen ügy sajátos körülményei között ezenkívül az irányítás megváltozásának tartós jellegével kapcsolatos kétségeket eloszlatja az a megállapítás, hogy a részvényeknek az SPA szerinti átruházása zökkenőmentesen megvalósította a célvállalkozás feletti irányítás megváltozását, amelyre az SPA aláírásakor került sor, az Altice pedig a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások alapján ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt a célvállalkozás üzleti tevékenységének egyes aspektusaira. Miután a célvállalkozás részvényeit átruházták az Altice-ra, az Altice-nak a célvállalkozás irányítása érdekében már nem kellett a szerződéses megállapodásokra támaszkodnia. A tények tehát nem támasztják alá az Altice azon állítását, hogy az irányítás megváltozása ideiglenes volt.

31 HL 2008. C 95., 1. o., 18–21. és 61. pont (a továbbiakban: jogalkalmazásról szóló közlemény).

32 A megtámadott ítélet 77. pontja és 84. pontjának utolsó mondata.

33 A megtámadott ítélet 87. pontja.

34 Kiemelés tőlem.

35 2017. május 11-i Dyson kontra Bizottság ítélet (C-44/16 P, EU:C:2017:357, 30. és 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

36 Ernst & Young ítélet, 52. pont.

40. Ami az Altice-nak az Ernst & Young ítélet 49. pontjában foglalt kritériumok alkalmazásán alapuló érvelését illeti, e pont kimondja, hogy az olyan ügyletek végrehajtása, amelyek nem állnak közvetlen funkcionális kapcsolatban az összefonódás megvalósításával, és ezért nem szükségesek ahhoz, hogy megváltozzon az irányítás, nem tartozik a 139/2004 rendelet 7. cikkének hatálya alá. Az Altice azzal érvel, hogy a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások nem voltak szükségesek, nem álltak funkcionális kapcsolatban a részvények átruházásával, és ezért nem tartoztak e rendelkezés hatálya alá.

41. A Bizottság helyesen mutat rá, hogy az Ernst & Young ítélet 49. pontjában említett, és ezen ítélet 47. és 48. pontjában részletesebben ismertetett helyzetben az összefonódás „egymást követő részleges műveletek útján", és olyan „ügyletek[…] [révén valósul meg], amelyek szorosan kapcsolódnak egymáshoz, mivel egy feltételen keresztül kötődnek egymáshoz, valamint értékpapírügyletek kellően rövid időn belül lebonyolított sorozatának formáját öltik". Amint azt a megtámadott ítélet 98–100. pontja megállapítja, a jelen ügyben nem ez a tényállás állt fenn. Ezért irrelevánsak az Ernst & Young ítélet 49. pontjában foglalt, annak értékelésére szolgáló kritériumok, hogy a járulékos vagy előkészítő ügyletek az összefonódás ügyletek sorozatával történő megvalósításának minősülnek-e.

42. Ami a harmadik részt illeti, nem értek egyet az Altice azon állításával, hogy a megtámadott ítélet tévesen állapította meg, hogy az összefonódásokhoz közvetlenül kapcsolódó és azokhoz szükséges korlátozásokról szóló bizottsági közlemény értelmében a felvásárlás lezárását megelőző megállapodásoknak ahhoz, hogy járulékosnak minősüljenek, meg kell őrizniük a célvállalkozás értékét. A megtámadott ítélet 102. és 103. pontja nyitva hagyta a vállalkozás értékének megőrzésétől eltérő szempontok alkalmazásának lehetőségét. A megtámadott ítélet a 104. pontban megjegyzi, hogy az Altice nem nyújtott be bizonyítékot annak alátámasztására, hogy a célvállalkozás kereskedelmi integritását, nem pedig az értékét illetően állt fenn kockázat. Az Altice érvelése tehát a megtámadott ítélet téves értelmezésén nyugszik.

43. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a fellebbezés harmadik jogalapját utasítsa el.

2. A negyedik jogalap: a vétójogok fogalma

a) Az érvek összefoglalása

44. Az Altice azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 91–169. pontja tévesen vizsgálja a felvásárlás lezárását megelőző megállapodásokat, amelyeket a vitatott határozat úgy minősít, mint amelyek „vétójogot" biztosítanak az Altice számára a célvállalkozást érintő stratégiai döntések tekintetében. Az Altice a jogalkalmazásról szóló közlemény 18. és 54. pontjára hivatkozik, amelyek kimondják, hogy az irányítás csak akkor szerezhető meg szerződés alapján, ha az érintett vállalkozás „a stratégiai üzleti döntések ügyében […] vétójoggal rendelkezik", vagyis „joga van megakadályozni stratégiai döntések elfogadását". Az Altice szerint az SPA nem biztosított számára ilyen jogot, mivel a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások csak a hozzájárulását írták elő. E hozzájárulás megtagadása nem „idézhet elő patthelyzetet", mivel a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások be nem tartásának egyetlen jogorvoslati eszköze a veszteségek megtérítése volt. A Törvényszék ezért tévesen alkalmazta a jogot, amikor elutasította az Altice vitatott határozat elleni keresetét.

45. Ugyanezen okokból az Altice másodlagosan azt állítja, hogy a Törvényszék elferdítette a bizonyítékokat, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások vétójogot biztosítottak az Altice számára. Ez viszont azt jelenti, hogy téves a megtámadott ítélet 170–215. pontjában a vitatott határozat 4.2.1. szakaszára vonatkozó értékelés, amely azon a következtetésen alapul, hogy az Altice vétójoggal rendelkezett az említett stratégiai döntések tekintetében. A Törvényszék ezért tévesen állapította meg, hogy a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése értelmében vett végrehajtásnak, illetve megvalósításnak minősülnek.

46. A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

b) Értékelés

47. Ez a jogalap a megtámadott ítélet 91–215. pontjában foglalt hibákat kifogásolja. A Bíróság eljárási követelményeivel ellentétben [37] az ilyen széles körű hivatkozás nem teszi lehetővé a Bíróság számára annak megállapítását, hogy a megtámadott ítélet mely elemeit vitatja az Altice. [38] A tárgyaláson az Altice az általa vitatott főbb pontokként a megtámadott ítélet 111., 114., 123–125. és 131. pontját jelölte meg.

48. Az Altice a jogalkalmazásról szóló közlemény 18. és 54. pontjára hivatkozva azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor helybenhagyta a Bizottság azon következtetését, hogy a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások bizonyos területeken vétójogot biztosítottak az Altice számára. Konkrétan a Törvényszék tévesen értelmezte a vétójog e közleményben foglalt fogalmát.

49. A jogalkalmazásról szóló közlemény iránymutatást nyújt annak érdekében, hogy képessé tegye a vállalkozásokat annak megállapítására, még a Bizottsággal való kapcsolatfelvétel előtt, vajon műveleteik az összefonódások ellenőrzésének uniós rendszere alá tartoznak-e, és ha igen, milyen mértékben. Ez nem érinti a Bíróság vagy a Törvényszék által adott értelmezést. [39]

50. Először a jogalkalmazásról szóló közlemény 54. pontját vizsgálom meg, amely az egyedüli irányítás megszerzésével foglalkozó szakaszt vezeti be. E szakasz figyelmes olvasata alapján kiderül, hogy e közlemény két különböző helyzetet elemez. Az 54–60. pont a *de iure* egyedüli irányítás szavazati jogon keresztül, jellemzően a célvállalkozás többségi vagy kisebbségi résztulajdon megszerzése révén történő megszerzésével foglalkozik. A 61. pont a *de facto* egyedüli irányítás jogok vagy szerződések révén történő megszerzését érinti. Az 54. pontban az azon tulajdonosra való hivatkozás, aki „megvétózhat stratégiai döntéseket”, „megakadályoz[hatja] stratégiai döntések elfogadását”, valamint azon tulajdonosokra, akik „patthelyzetet idézhet[nek] elő”, a részvényekhez fűződő szavazati jogokkal összefüggésben jelenik meg. E hivatkozások tehát nem kívánják fogalmilag meghatározni vagy leírni a szóban forgó szerződéses jogok vizsgálata szempontjából meghatározó vétójogot. A Törvényszék ezért helyesen állapította meg, hogy az említett közlemény 54. pontja irreleváns a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások értékelése szempontjából. [40]

[37] Lásd például: 2021. november 23-i Tanács kontra Hamász ítélet (C-833/19 P, EU:C:2021:950, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[38] Ez az észrevétel ugyanúgy vonatkozik a hatodik fellebbezési jogalap második részére is.

[39] 2017. január 18-i Toshiba kontra Bizottság ítélet (C-623/15 P, nem tették közzé, EU:C:2017:21, 67. és 71. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[40] A megtámadott ítélet 123–125. pontja.

51. A jogalkalmazásról szóló közlemény 18. pontja kimondja, hogy az irányítás szerződés alapján történő átruházása érdekében „a szerződésnek a másik vállalkozás vezetése és erőforrásai felett a részvények vagy eszközök megszerzésének esetéhez hasonló irányítást kell szereznie”. E pont több példát is említ, amelyek közül az utolsó a „vétójogokra” utal olyan szerződésekkel összefüggésben, amelyek „közös irányítással […] [járnak], ha a stratégiai üzleti döntések ügyében mind az eszközök tulajdonosa, mind a vezetést irányító vállalkozás vétójoggal rendelkezik”. Az említett közlemény 22. lábjegyzetében hivatkozott két összefonódási határozat támasztja alá ezt az állítást. Az első határozat szállodacsoport megvásárlására vonatkozik. A szállodák egy vállalkozás, egy közös vállalat tulajdonába kerülnének. A szállodákat kezelési szerződés alapján másik vállalkozás kezelné. A vállalkozásoknak jóvá kellett hagyniuk az üzemeltető társaság szállodákra vonatkozó üzemeltetési terveit. Ha a felek nem tudnának megállapodásra jutni, a vitát külső választottbíró elé terjesztik, elkerülve ezzel a patthelyzet lehetőségét. [41]

52. Ebből az áttekintésből világosan kitűnik, hogy a „vétójog” kifejezést a jogalkalmazásról szóló közlemény e részében olyan helyzet leírására használják, amikor az ügyletben részes felek megállapodnak abban, hogy a vevő hozzájárulása szükséges a célvállalkozást érintő bizonyos üzleti döntésekhez. A megtámadott ítélet annyiban, amennyiben kifejezetten vagy hallgatólagosan jóváhagyta a vitatott határozatban a „vétójog” kifejezés használatát a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások szerinti rendelkezések leírására, nem tartalmaz hibát.

53. Az Altice hasonló érvekre alapított, arra vonatkozó másodlagos kifogása, hogy a Törvényszék elferdítette a bizonyítékokat, valójában a tények e bíróság általi értékelését kérdőjelezi meg, amit a fellebbezés során nem tehet meg. [42] Ez az érvelés ráadásul azon az előfeltevésen alapul, hogy a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások nem biztosítottak „vétójogot”, és azt javasolom, hogy azt a Bíróság a jelen indítvány 50–52. pontjában kifejtett okokból utasítsa el.

54. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a fellebbezés negyedik jogalapját utasítsa el.

3. Ötödik jogalap: Információcsere

a) Az érvek összefoglalása

55. Az Altice három érvelést terjeszt elő a Törvényszék információcserére vonatkozó megállapításainak vitatására.

56. Az ötödik jogalap első részében az Altice azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 226., 235. és 236. pontja elferdíti a vitatott határozat (470), (479) és (482) preambulumbekezdésének értelmét annak megállapításával, hogy e preambulumbekezdések nem állapítják meg, hogy az Altice és a célvállalkozás közötti információcsere sérti a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését. E preambulumbekezdések Törvényszék általi értelmezése

[41] A COMP/M.3858 – Lehman Brothers/SCG/Starwood/Le Meridien ügyben 2005. július 20-án hozott határozat, 7–10. pont. A jogalkalmazásról szóló közlemény 22. lábjegyzetében hivatkozott második összefonódási határozat (a IV/M.126 – Accor/Wagons-Lits ügyben 1992. április 28-án hozott határozat) nem kellően részletes ahhoz, hogy abból a jelen fellebbezés szempontjából bármilyen hasznos következtetést lehessen levonni.

[42] 2017. május 11-i Dyson kontra Bizottság ítélet (C-44/16 P, EU:C:2017:357, 30. és 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

észszerűtlen, mivel a vitatott határozat szövege egyértelműen megerősíti, hogy a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az információcsere, mint olyan, meghatározó befolyás gyakorlásának minősül.

57. Az ötödik jogalap második részében az Altice azt állítja, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe azt a tényt, hogy az információcsere sértheti az EUMSZ 101. cikket, amely utólagos végrehajtási rendszert ír elő. Az a következtetés, hogy az információcsere a 139/2004 rendeletben foglalt előzetes ellenőrzési rendszer hatálya alá tartozik, ha arra olyan helyzetekben kerül sor, amelyek végső soron összefonódáshoz vezetnek, azonban az EUMSZ 101. cikk megsértésévé alakulnak át, ha az irányítás nem változik, nem helytálló, és nincs összhangban a Bíróság ítélkezési gyakorlatával, amely szerint a 139/2004 rendelet 7. cikkének hatálya nem korlátozhatja az [EUMSZ 101.] és [EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet [43] hatályát.

58. Az ötödik jogalap harmadik része azt állítja, hogy a megtámadott ítélet nem magyarázza meg, hogy az információcsere hogyan lett volna szükséges ahhoz, hogy az irányítás tartósan megváltozzon, vagy közvetlen kapcsolat álljon fenn az összefonódás megvalósításával, amikor az Altice megszerezte a célvállalkozás részvényeit. A Törvényszék ezért nem tartotta tiszteletben az Ernst & Young ítélet 49. pontjában foglalt követelményeket.

59. A Bizottság nem ért egyet ezzel az érveléssel.

b) Értékelés

60. A bizonyítékok állítólagos elferdítését illetően a tényállás megállapítása a Törvényszék feladata. Hacsak a megállapításai nem tartalmaznak tárgyi pontatlanságot, nincs olyan téves jogalkalmazás, amelynek vizsgálata a Bíróság feladata lenne. [44]

61. A vitatott határozat (470) preambulumbekezdése megállapítja, hogy „az ilyen érzékeny és részletes információk […] »clean team« megállapodásokon kívüli megszerzése az Altice-t olyan helyzetbe hozta, mintha már irányítaná [a célvállalkozást], és ezért jogosult volt ilyen információkat kérni és kapni”. A vitatott határozat (473) preambulumbekezdése, a (470) preambulumbekezdést magában foglaló szakasz záró bekezdése szerint „a Bizottság úgy véli, hogy az Altice által a [c]élvállalkozás KPI-aira [fő teljesítménymutatóira] és jövőbeli árképzési stratégiájára vonatkozó stratégiai információk kérése és átvétele *hozzájárul annak bizonyításához*, hogy az Altice meghatározó befolyást gyakorolt […]”. [45]

62. A vitatott határozat (479) preambulumbekezdése a „Következtetés a [139/2004 rendelet] 7. cikke (1) bekezdésének megsértéséről” című szakasz első bekezdése. E preambulumbekezdés megállapítja, hogy az SPA rendelkezései és az Altice magatartása az aláírás napjától kezdődően, a vitatott határozat 4.2. szakaszában leírtak szerint az ügylet idő előtti megvalósítását jelentették. „Az Altice befolyása a célvállalkozás fölött” című 4.2. szakasz a (178)–(478) preambulumbekezdést foglalja magában. Ez a szakasz először az Altice szerepét vizsgálja a célvállalkozás kereskedelmi döntéseiben (4.2.1. szakasz, (178)–(377) preambulumbekezdés), majd az érzékeny kereskedelmi információk Altice és a

[43] HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.

[44] 2017. május 11-i Dyson kontra Bizottság ítélet (C-44/16 P, EU:C:2017:357, 30. és 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[45] Kiemelés tőlem. Lásd továbbá a vitatott határozat (477) és (478) preambulumbekezdését.

célvállalkozás közötti cseréjét (4.2.2. szakasz, (378)–(478) preambulumbekezdés). A (482) preambulumbekezdés megállapítja, hogy a 4.2. szakaszban leírt magatartások mindegyike meghatározó befolyás tényleges gyakorlását jelentette.

63. A vitatott határozat (470), (479) és (482) preambulumbekezdésének szövegéből tehát kitűnik, hogy a Bizottság nem jutott arra a következtetésre, hogy az Altice és a célvállalkozás közötti információcsere önmagában sérti a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését. Az a kontextus, amelyben ezek a preambulumbekezdések megjelennek, megerősíti ezt az álláspontot. A Törvényszék tehát nem ferdítette el a tényeket, amikor megállapította, hogy a Bizottság nem jutott arra a következtetésre, hogy az információcsere önmagában elegendő a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdése és 7. cikke (1) bekezdése megsértésének megállapításához,[46] és hogy a Bizottság a vitatott határozat (478) preambulumbekezdésében helyesen állapította meg, hogy az információcsere hozzájárult annak bizonyításához, hogy az Altice meghatározó befolyást gyakorolt a célvállalkozás tevékenységének bizonyos aspektusaira.[47]

64. Az Altice által a jelen jogalap második részében felhozott érvek, amelyek az EUMSZ 101. cikk alkalmazására vonatkoznak, alapvetően tévesek. Eltekintve a jelen jogalap első része szerinti, a bizonyítékok állítólagos elferdítésére alapított kifogástól, amelynek elutasítását javaslom a Bíróságnak, az Altice nem vitatta a Törvényszék azon megállapítását, hogy az információcsere hozzájárult annak bizonyításához, hogy az Altice meghatározó befolyást gyakorolt a célvállalkozás tevékenységének aspektusaira. Az információcsere a felvásárlás lezárását megelőző megállapodásokban foglalt, hozzájárulásra vonatkozó megállapodások végrehajtásához szervesen kapcsolódott, és az Altice által a célvállalkozásra gyakorolt meghatározó befolyás szerves részét képezte.[48] Illogikus, ha nem egyenesen jogellenes lenne,[49] ha a Bizottság a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése szerinti egyéb magatartásokra vonatkozó értékelésével összefüggésben figyelmen kívül hagyná az információcserét, és ehelyett azt az EUMSZ 101. cikk alapján külön értékelné.

65. Az Ernst & Young ítélet 49. pontjában kifejtett megfontolások alkalmazására vonatkozó érvelést tehát a jelen indítvány 41. pontjában kifejtett okok miatt el kell utasítani.

66. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a fellebbezés ötödik jogalapját utasítsa el.

C. A hatodik jogalap: a bírságok értékelése

67. Az Altice ezt a hatodik jogalapot négy részre bontja. E részek négy tágabb fejezet szerint kategorizálhatók: i. azon kérdés, hogy a jogsértéseket gondatlanságból követték-e el; ii. a Törvényszék indokolása; iii. azon állítás, hogy mivel a jogsértések eltérőek, különösen időtartamuk tekintetében, a bírságok mértékének is eltérőnek kell lennie; valamint iv. a bírságok arányossága, külön–külön és összevontan vizsgálva.

[46] A megtámadott ítélet 226. pontja.

[47] A megtámadott ítélet 235. pontja.

[48] A vitatott határozat (49) és (50) preambulumbekezdése.

[49] Lásd a 139/2004 rendelet 21. cikkének (1) bekezdését.

1. Az első rész: gondatlanságból elkövetett jogsértések

a) Az érvek összefoglalása

68. Az Altice azt állítja, hogy a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 279–296. pontjában tett megállapításaival ellentétben a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését nem gondatlanságból sértették meg. Az ítélkezési gyakorlat elismeri, hogy a 139/2004 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt kötelezettség hatálya nem egyértelmű. A részvényvásárlási megállapodásokban foglalt, a felvásárlás lezárását megelőző megállapodások az összeolvadások és felvásárlások során bevett gyakorlatnak minősülnek. Továbbá ez volt az első alkalom, hogy a Bizottság kijelentette, hogy az SPA aláírása és a célvállalkozás részvényeinek átruházása közötti időszakban az ilyen típusú megállapodások és információcserék végrehajtásnak minősülnek. Az Altice továbbá azt állítja, hogy nem akadályozta a Bizottságot az összefonódás felderítésében, mivel az SPA tervezetét a CO-formanyomtatvány tervezetével együtt benyújtotta a Bizottságnak.

69. A Bizottság nem ért egyet ezzel az érveléssel.

b) Értékelés

70. A megtámadott ítélet 279–296. pontja az Altice azon érvelését vizsgálta, hogy a bírságok – a gondatlansága, illetve szándékossága hiányában – jogellenesek. A 279. pontban foglalt érvek rövid összefoglalását követően a Törvényszék emlékeztetett arra, hogy a 139/2004 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése szerint a szándékosan vagy gondatlanságból elkövetett jogsértések esetén bírság szabható ki. A Törvényszék ezt követően kifejtette, hogy az ítélkezési gyakorlat hogyan értelmezte ezt a rendelkezést. A megtámadott ítélet 284–290. pontja vizsgálta azokat a tényezőket és bizonyítékokat, amelyek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az Altice gondatlanul járt el. A Törvényszék elutasította az Altice ezen értékelést vitató érveit. A megtámadott ítélet 284–290. pontjában foglalt megállapítások nem képezik a jelen fellebbezés tárgyát. Az Altice csak a 292. és 293. pontban foglalt megállapításokat vitatja, amelyek a szóban forgó jogszabályi rendelkezés egyértelműségének hiányára és a precedensek hiányára vonatkozó érveit vizsgálják.

71. Amint azt a megtámadott ítélet 282., 292. és 293. pontja helyesen állapítja meg, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a gondatlanság feltétele teljesül, amennyiben a szóban forgó vállalkozásnak tudatában kell lennie magatartása jellegének, függetlenül attól, hogy tisztában van-e azzal, hogy megsérti az uniós szabályokat.[50] Az a tény, hogy hasonló sajátosságokkal jellemezhető magatartást korábban még nem vizsgáltak, nem jelenti azt, hogy a vállalkozás nem vonható felelősségre azért, mert ilyen magatartást tanúsított.[51]

72. Az Altice nem vitatja, hogy jelentős tapasztalattal rendelkezik az összefonódások terén. Ennél is fontosabb, hogy korabeli okirati bizonyítékok azt mutatják, hogy az Altice-t tájékoztatták arról a veszélyről, hogy magatartása „gun jumpingnak” minősül, más szóval „a versenyhivatal határozata megelőzésének, és olyan magatartásnak minősül, mintha az engedélyt már megadták

[50] Lásd ebben az értelemben: 2013. június 18-i Schenker & Co. és társai ítélet (C-681/11, EU:C:2013:404, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2014. július 10-i Telefónica és Telefónica de España kontra Bizottság ítélet (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 156. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[51] Lásd ebben az értelemben: 2012. december 6-i AstraZeneca kontra Bizottság ítélet (C-457/10 P, EU:C:2012:770, 164. pont); 2015. október 22-i AC-Treuhand kontra Bizottság ítélet (C-194/14 P, EU:C:2015:717, 43. pont).

volna”. [52] Számos bizonyíték támasztja alá azt a következtetést, hogy az összefonódásban részt vevő feleknek szándékukban állt az ügyletet a bejelentést és az engedélyezést megelőzően megvalósítani, és azt ténylegesen meg is valósították, figyelmen kívül hagyva az arra vonatkozó kifejezett tanácsokat, hogy az sérti az alkalmazandó szabályokat. A megtett lépések több mint előkészítő jellegűek voltak, és túlmutattak a célvállalkozás értékének megőrzésén. Nem vonatkoztak rájuk olyan biztosítékok, mint a titoktartási megállapodások vagy a „clean team”-ek alkalmazása. Az Altice azon állítása, hogy ez az eljárási mód az összeolvadások és felvásárlások során szokásos gyakorlat, aggodalomra ad okot, és figyelmet érdemel a Bizottság részéről.

73. Az az érv, hogy az Altice nem akadályozta a Bizottságot abban, hogy az összefonódást felderítse, mivel az SPA tervezetét a CO-formanyomtatvány tervezetével együtt benyújtotta, véleményem szerint irreleváns annak megítélése szempontjából, hogy a jogsértést gondatlanságból követték-e el. Ez az érv legfeljebb a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség megsértése súlyosságának megítélése szempontjából lehet releváns. [53]

2. Második rész: A bírságok kiszabásának indokolása

a) Az érvek összefoglalása

74. Az Altice azt állítja, hogy a Törvényszék megsértette az EUMSZ 296. cikket és az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikkének (2) bekezdését, amikor megállapította, hogy a vitatott határozat a 139/2004 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése és 4. cikkének (1) bekezdése szerinti bírságok mértékét illetően elegendő indokolást tartalmaz. A megtámadott ítélet 297–362. pontjában, különösen – amint azt a tárgyaláson pontosították – 314–324. pontjában foglalt indokolás elégtelen és ellentmondásos. A Törvényszéknek ki kellett volna fejtenie, hogy ha a Bizottság e rendelkezések megsértése miatt két külön bírságot szabhatott ki, akkor miért nem kellett külön-külön vizsgálnia az egyes bírságok mértékét.

75. A Bizottság úgy véli, hogy a Bíróságnak ezt az érvet elfogadhatatlannak kell nyilvánítania, mivel az nem felel meg annak a követelménynek, hogy a fellebbezésnek pontosan meg kell jelölnie az Altice által hatályon kívül helyezni kért ítélet kifogásolt részeit, valamint a kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket. [54]

b) Értékelés

76. A Bizottság helyesen mutat rá, hogy az Altice érvelése szűkszavú. Mindazonáltal kellően részletes ahhoz, hogy a Bizottság védekezhessen ellene, és hogy a Bíróság megvizsgálhassa azt.

77. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 296. cikk második bekezdése által megkövetelt indokolást a szóban forgó jogi aktus jellegéhez kell igazítani, és abból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie a jogi aktus által követett érvelésnek. Ezen indokolásnak nem kell

[52] A megtámadott ítélet 286–289. pontja és a vitatott határozat (582) preambulumbekezdése.

[53] Ez összhangban van a megtámadott ítélet 364–368. pontjában foglalt megközelítéssel.

[54] 2017. november 9-i TV2/Danmark kontra Bizottság ítélet (C-649/15 P, EU:C:2017:835, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

kitérnie valamennyi jelentőséggel bíró tény- és jogkérdésre, mivel azt a kérdést, hogy valamely aktus indokolása megfelel-e e követelményeknek, mind a szövegére, mind pedig azon összefüggésekre figyelemmel kell megítélni, amelyben azt elfogadták. [55]

78. A megtámadott ítélet 315–324. pontja tartalmazza a Törvényszék azon érvelésének indokolását, amellyel elutasította az Altice azon érvelését, hogy a bírságok a vitatott határozat indokolásának hiánya miatt jogellenesek. A Törvényszék először is emlékeztet arra, hogy a 139/2004 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése alapján a Bizottság az érintett vállalkozások teljes forgalmának 10%-át meg nem haladó mértékű pénzbírságot szabhat ki, és hogy a rendelet 14. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottságnak a pénzbírság összegének megállapításakor tekintettel kell lenni a jogsértés jellegére, súlyosságára és időtartamára. A megtámadott ítélet 319. pontja szerint a Bizottság a vitatott határozat (568)–(599) preambulumbekezdésében pontosan meghatározta e jogsértések jellegét, súlyát és időtartamát. A megtámadott ítélet 320–322. pontja összefoglalja a vitatott határozat indokolását. A 323. pont arra a következtetésre jut, hogy ez az indokolás elegendő volt, mivel lehetővé tette az Altice számára a védekezést, a Törvényszék számára pedig felülvizsgálati jogkörének gyakorlását.

79. A megtámadott ítélet 320–323. pontjának szövegéből világosan kitűnik, hogy a Törvényszék úgy vélte, hogy a Bizottság az egyes jogsértések jellegét, súlyát és időtartamát külön-külön értékelte. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy mindkét jogsértés aláássa a 139/2004 rendelet hatékony érvényesülését; hogy mindkettő súlyos, és azokat legalábbis gondatlanságból követték el, azonban időtartamuk eltérő.

80. A Törvényszék tehát a jogsértések közös elemeit együttesen vette figyelembe, az eltérő elemeket pedig külön-külön értékelte. Ez a megközelítés megfelelő volt a Törvényszék számára. Ez nem mond ellent a Törvényszék azon következtetésének, hogy a Bizottság számára nyitva állt a lehetőség két bírság kiszabására. A bírságok kiszámítására vonatkozó olyan részletes iránymutatások hiányában, amelyek például meghatároznák a három különböző kritérium súlyozását, valamint egy vagy több kritérium kiindulási pontját vagy szorzótényezőjét, a Törvényszék joggal hagyta helyben a vitatott határozat ezzel kapcsolatos indokolását. [56]

81. A következő észrevételeket teszem arra az állításra válaszul, hogy a vitatott határozat nem volt átlátható az általa a 139/2004 rendelet 14. cikke alapján kiszabott bírságok kiszámításakor. A Bizottság mindezidáig csupán néhány ügyben szabott ki ilyen bírságokat, ami azt jelenti, hogy csak korlátozott körülmények között tette ezt meg, amikor a vállalkozások megsértették a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését. [57] Az ilyen jogsértésekből eredő károkat nehéz pusztán pénzben kifejezve számszerűsíteni. [58] Ha a Bizottság káralapú megközelítést alkalmazna, akkor a problematikus összefonódás jogellenes végrehajtása minden valószínűség szerint súlyosabb büntetést vonna maga után, mint egy nem problematikus összefonódásé. Ez a megközelítés ellentétes lehet azzal az elvvel, hogy mivel minden közösségi léptékű összefonódást be kell jelenteni a Bizottságnak, és azt a végrehajtás előtt a belső piaccal

[55] 2016. március 10-i HeidelbergCement kontra Bizottság ítélet (C-247/14 P, EU:C:2016:149, 16. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[56] Lásd analógia útján: 2014. július 10-i Telefónica és Telefónica de España kontra Bizottság ítélet (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 181. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2015. október 22-i AC-Treuhand kontra Bizottság ítélet (C-194/14 P, EU:C:2015:717, 68. és 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[57] Lásd e tekintetben: Wahl főtanácsnok Ernst & Young ügyre vonatkozó indítványa (C-633/16, EU:C:2018:23, 44. és 45. pont). A Bizottság jelképes bírságokat szabott ki a IV/M.920 – Samsung/AST ügyben 1998. február 18-án hozott bizottsági határozatban és a IV/M.969 – A. P. Møller ügyben 1999. február 10-én hozott bizottsági határozatban. A COMP/M.4994 – Electrabel/Compagnie Nationale du Rhône ügyben 2009. június 10-én hozott határozatban és a COMP/M.6850 – Marine Harvest/Morpol ügyben 2013. szeptember 30-án hozott határozatban a Bizottság összesen 20 millió euró bírságot szabott ki.

[58] Mindkét körülmény ellentétes az EUMSZ 101. cikk megsértése tekintetében fennálló helyzettel.

összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani, e szabály minden megsértését azonos módon kell szankcionálni. Az összefonódások kivételes események egy vállalkozás életében. Jelentős pénzügyi és reputációs kockázatot jelentenek, és igen költségesek a felvásárlási költségek, a finanszírozás, a díjak és az ügyintézési idő szempontjából.[59] Ha a bírságok mértékét pontosan meg lehetne határozni, a vállalkozások az összefonódás költség-haszon elemzése során figyelembe vehetnék a meg nem feleléssel járó kockázatot. Ráadásul a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdése és 7. cikke (1) bekezdése megsértésének felderítése nem egyszerű. Míg bizonyos kérdések, mint például a reklám és a marketing, nyilvánosan hozzáférhető információk révén juthatnak a Bizottság tudomására, más idő előtti végrehajtási stratégiák olyan változtatásokat foglalnak magukban, amelyeket a kívülállók valószínűleg nem észlelnek.[60] Mindezek a megfontolások az elrettentő hatás fontosságát hangsúlyozzák, amikor a Bizottság meghatározza e területen a tiltott magatartásért kiszabott bírságok mértékét. Az elrettentő hatás kétségtelenül nagyobb, ha bizonyos mértékben nem lehet előrelátni, hogy a Bizottság konkrét esetben milyen mértékű bírságot szabhat ki. A dolgok jelenlegi állása szerint – feltéve, hogy a Bizottság határozathozatali eljárása tiszteletben tartja az uniós jog általános elveit, nevezetesen az egyenlő bánásmódot, az arányosságot és az indokolási kötelezettséget, és hogy eredményei hatékony bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik – nem gondolom, hogy a versenyző piaci struktúrák fenntartását és az uniós összefonódás-ellenőrzési rendszer teljes körű betartását elősegítené a 139/2004 rendelet megsértéséért kiszabott bírságok kiszámításának nagyobb átláthatósága.[61]

3. A harmadik rész: a jogsértések közötti, bírságok mértékében tükröződő különbségek

a) Az érvek összefoglalása

82. Az Altice azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 320–324. pontjában a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, mikor megállapította, hogy a 139/2004 rendelet 14. cikkének (3) bekezdése két, állítólag önálló jogsértés miatt annak ellenére két különálló, azonos összegű bírság kiszabásához vezethet, hogy a jogsértések jellege, súlya és időtartama eltérő. Az Altice úgy véli, hogy a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének megsértése kevésbé súlyos, mint a 7. cikke (1) bekezdésének megsértése, és hogy az előbbi egyetlen időpontban megvalósuló jogsértés, míg az utóbbi folyamatos jogsértés. A megtámadott ítélet 343. pontja nem ad magyarázatot arra, hogy miért nem lehet összehasonlítani a két jogsértés időtartamát. Ez a megállapítás ráadásul jogilag téves, mivel a 139/2004 rendelet semmilyen módon nem támasztja azt alá. Ha a 137 napig tartó jogsértésért 62 250 000 euró bírság arányos, akkor a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének mindössze egy napig tartó megsértéséért kiszabott bírság nem haladhatja meg a 450 000 eurót.

83. A Bizottság nem ért egyet ezzel az érveléssel.

[59] Az Altice honlapján található információk szerint a célvállalkozás 7,4 milliárd eurós vállalati értékkel rendelkezett készpénz és adósságmentes alapon. A pénzbeli ellenérték 5,6 milliárd euró volt. A tranzakciós díjak 122 millió eurót tettek ki.

[60] Az EUMSZ 101. cikk szerinti, a bejelentők és a Bizottsággal együttműködő vállalkozások számára bírságok alóli mentességet vagy a bírságok csökkentését biztosító rendszer, amelyre a Bizottság annak érdekében hagyatkozik, hogy felhívják a figyelmét e rendelkezés esetleges megsértésére, nem működne az összefonódások összefüggésében.

[61] Lásd ezzel szemben például: Memeti, N., „Monetary Fines in EU Mergers: In Need for More Regulation”, *Market and Competition Law Review*, 2019. április, III. kötet, 1. szám, 209–233. o.

b) Értékelés

84. Az Altice érvei a megtámadott ítélet téves értelmezésén alapulnak. A megtámadott ítélet 320–324. pontja azt vizsgálta, hogy a vitatott határozat indokolása megfelelő-e. Ez kitűnik a 312. pont előtti címből és e pont szövegéből, amely összefoglalja az Altice érveit. Ez az EUMSZ 296. cikk második bekezdésére utaló 314. pontból, az e cikket értelmező ítélkezési gyakorlatból, valamint e szakasz két záró pontjából, a 319. és 323. pontból is kitűnik, amelyek szerint a vitatott határozat indokolása elegendő volt.

85. A megtámadott ítélet Altice által kifogásolt pontjai nem a vitatott határozat indokolásának tartalmi érvényességét vizsgálják. E pontok ezért nem kifogásolhatók azon az alapon, hogy ilyen jellegű téves jogalkalmazást tartalmaznak.

86. Ami a megtámadott ítélet 343. pontjának állítólagos indokolási hiányosságát illeti, e pont, amely a bírságok jogellenességét az arányosság elvének figyelembevételével vizsgáló szakaszban szerepel, kimondja, hogy ez az összehasonlítás nem lehetséges, mivel „az egyetlen időpontban megvalósuló jogsértés […] esetében időtartamról nem beszélhetünk”. Ez az indokolás, noha rövid, megmagyarázza a Törvényszék e kérdésben hozott döntését, és lehetővé teszi annak megtámadását a fellebbezés során, ahogyan azt az Altice is tette.

87. E megállapítás érdemi vitatásában az Altice azt állítja, hogy a Törvényszék következtetését semmi nem támasztja alá a 139/2004 rendeletben, különösen annak 4. cikkének (1) bekezdésében, 7. cikkének (1) bekezdésében és 14. cikkének (2) bekezdésében. Nem értek ezzel egyet. Amint azt a jelen indítvány 17. pontjában kifejtem, a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében foglalt, az összefonódás bejelentésére vonatkozó követelmény olyan eljárási kötelezettség, amely akkor konkretizálódik, ha az e rendelkezésben meghatározott két feltétel teljesül. Helytálló tehát azt állítani, hogy e rendelkezés megsértése egyetlen időpontban valósul meg, és esetében nem beszélhetünk időtartamról, ami lehetetlenné teszi annak összehasonlítását a 139/2004 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének megsértésével, mivel – amint azt az Altice elismeri – ez utóbbi jogsértés esetében beszélhetünk időtartamról. E következtetés fényében el kell utasítani az Altice azon érvét, hogy az említett rendelet 4. cikke (1) bekezdésének megsértése miatt kiszabott bírságot 450 000 euróra kell csökkenteni.[62]

4. A negyedik rész: a bírságok arányossága, külön-külön és összesítve

a) Az érvek összefoglalása

88. Az Altice azt állítja, hogy aránytalan a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének megsértése miatt kiszabott 62 250 000 euró összegű bírság, amely ugyanaz a jogsértés, mint amelyet e rendelet 7. cikke (1) bekezdésének első fordulata alapján szankcionálnak. Az Altice továbbá azt állítja, hogy a bírságok mindegyike aránytalan, mivel a Bizottság korábban a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének és 7. cikke (1) bekezdésének megsértése miatt sokkal alacsonyabb bírságokat szabott ki. Az Altice végül előadja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 308. pontjában tévesen állapítja meg, hogy az a tény, hogy az ügyletet bejelentette, és az SPA aláírása előtt kötelezettségvállalásokat ajánlott fel, „nem […] tompítja magatartása jogsértő jellegét”. Ez az állítás elferdíti az Altice azon állítását, hogy a Bizottságnak az egyes jogsértések jellegének és súlyának értékelése során figyelembe kellett volna vennie ezeket a körülményeket.

[62] 2020. március 4-i Marine Harvest kontra Bizottság ítélet (C-10/18 P, EU:C:2020:149, 115. pont).

89. A Bizottság nem ért egyet ezzel az érveléssel.

b) Értékelés

90. Az ítélkezési gyakorlat nem támasztja alá az Altice azon állítását, hogy ha egy és ugyanazon határozatban két bírságot szabnak ki, akkor mindegyik bírság arányosságát vizsgálni kell.[63] Azon érvelés fényében, amelyet a Bíróságnak az első két fellebbezési jogalap elutasítása érdekében elfogadásra javasolok, azon érvelést tehát, miszerint az Altice-t ugyanazon magatartás miatt kétszer büntetik meg, el kell utasítani.[64]

91. A 139/2004 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése szerint a bírságok maximális mértéke nem haladhatja meg a vállalkozás teljes forgalmának 10%-át. A Bizottság rámutat arra, hogy az Altice-ra általa kiszabott bírságok a vitatott határozat meghozatalát megelőző év teljes forgalmának 0,5%-át tették ki. Az Altice nem kérdőjelezte meg annak helyességét vagy relevanciáját, hogy a Bizottság ezt a szempontot figyelembe vette annak során, amikor a bírság arányosságát az elrettentő hatás követelményére tekintettel vizsgálta. Nyilvánvaló, hogy a hasonló jogsértésekért korábban kiszabott bírságok nem voltak kellően visszatartó erejűek az Altice számára, így az Altice azon érve, hogy a jelentősen magasabb bírságok kiszabása aránytalan, nem állja meg a helyét. A Bizottság korábbi határozathozatali gyakorlata sem szolgál jogi háttérként a versenyügyekben kiszabott bírságok tekintetében.[65]

92. Az Altice azon érve, hogy a Törvényszék nem „biztosította a bírságok arányosságát", két okból is nyilvánvalóan megalapozatlan. Először is, a Törvényszék a megtámadott ítélet 332–349. pontjában vizsgálta az Altice azon érvelését, hogy a bírságok az arányosság elvére tekintettel jogellenesek. A 343. ponton kívül az Altice nem kérdőjelezi meg ezen értékelés egyetlen elemét sem.[66] Másodszor, a Törvényszék a bírság csökkentése iránti kérelmet korlátlan felülvizsgálati jogkörében eljárva az Altice által az arányosság elvének megsértésére alapított kifogás keretében bírálta el. Korlátlan felülvizsgálati jogkörében eljárva a Törvényszék megjegyezte, hogy köteles „megvizsgálni minden, annak bizonyítására irányuló jogi, illetve ténybeli kifogást, hogy a bírság összege nem felel meg a jogsértés súlyának és időtartamának", annak érdekében, hogy „az ügy összes körülményére figyelemmel" „olyan bírságösszeget […] [határozzon meg], amely az általa megfelelőnek ítélt szempontokra tekintettel arányos a felperes által elkövetett jogsértés súlyával, és amely emellett kellően elrettentő hatású".[67] A fentiekből kitűnik, hogy a Törvényszék a bírságok felülvizsgálata során korlátlan felülvizsgálati jogkörében eljárva figyelembe vette az arányosság elvét. Az Altice nem vitatja ezen elemzés egyetlen konkrét elemét sem. Azon állítása, hogy a Törvényszék nem vizsgálta külön-külön az egyes jogsértéseket, valójában téves, mivel a Törvényszék megállapította, hogy az enyhítő körülmény csak a 139/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének megsértése miatt kiszabott bírságra vonatkozik.

93. Az Altice azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 308. pontja elferdíti azon állítását, hogy a Bizottságnak az egyes jogsértések jellegének és súlyának értékelése során figyelembe kellett volna vennie azt a tényt, hogy az Altice az SPA aláírása előtt az ügyletet bejelentette, és

[63] 2019. április 3-i Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie ítélet (C-617/17, EU:C:2019:283, 38. és 39. pont).

[64] Lásd: a jelen indítvány 14–27. pontja, különösen a 20. pont, valamint a 2020. március 4-i Marine Harvest kontra Bizottság ítélet (C-10/18 P, EU:C:2020:149, 116. pont).

[65] Lásd analógia útján: 2007. június 7-i Britannia Alloys & Chemicals kontra Bizottság ítélet (C-76/06 P, EU:C:2007:326, 60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[66] Lásd a jelen indítvány 86. pontját.

[67] A megtámadott ítélet 350., 354., 355. és 363. pontja.

kötelezettségvállalásokat ajánlott fel. Mivel az Altice nem szolgáltatott semmilyen más információt vagy jogi érvet ezen állítólagos hiba alátámasztására, az állítás nem felel meg a Bíróság követelményeinek, és ezen az alapon el kell utasítani.[68]

94. A fentiek összességére figyelemmel azt javaslom, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezés hatodik jogalapját és ezért a teljes fellebbezést.

IV. A költségekről

95. Az eljárási szabályzat 184. cikkének (1) és (2) bekezdésével együttesen értelmezett 138. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

96. Mivel az Altice pervesztes lett, és a Bizottság kérte a költségek viselésére való kötelezését, az Altice-t kötelezni kell a saját költségei, valamint a Bizottság részéről a jelen eljárással kapcsolatban felmerült költségek viselésére.

97. Az eljárási szabályzat 184. cikkének (1) és (2) bekezdésével együttesen értelmezett 140. cikkének (1) bekezdése szerint az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket.

98. Ennélfogva a Tanácsot kötelezni kell a jelen fellebbezéssel kapcsolatos saját költségeinek viselésére.

V. Következtetések

99. A fent kifejtett indokok alapján azt javasolom, hogy a Bíróság a következőképpen határozzon:

– a fellebbezést utasítsa el;

– az Altice Group Lux Sàrl-t – korábban New Altice Europe BV „felszámolás alatt” – kötelezze a saját költségein felül az Európai Bizottság részéről felmerült költségek viselésére;

– az Európai Unió Tanácsát kötelezze saját költségeinek viselésére.

[68] Lásd a jelen indítvány 47. pontját.